

Informatiebijeenkomst

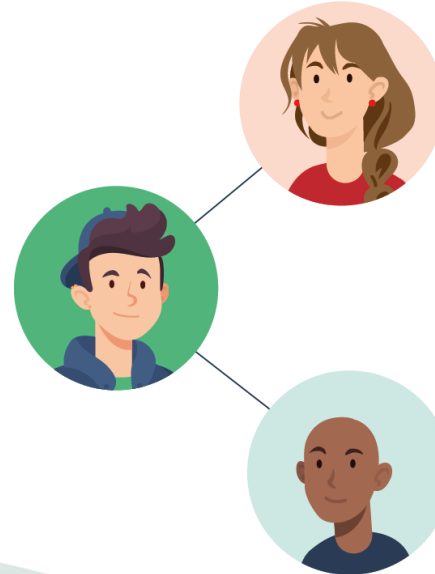
Jeugdhulp in 2023

4 oktober 2022

Inhoud presentatie

- Algemeen
- Verwachtingen en kaders
- Bekostigingsmodel
- Toepassing van het systeem
- Complementaire ondersteuning
- Specialistische Jeugdhulp
- Wonen in Friesland
- Handig om te weten
- Herbeoordeling of conversie
- Een uitsmijter
- Tot slot

Wat is er aan informatie beschikbaar?

Regionaal is beschikbaar:

- De website www.friesejeugdhulp.nl (met video over visie, infographics per perceel, animatiefilmpjes en een Q&A)
- Gedetailleerde informatie in begrippenlijst, administratieprotocol, procesbeschrijving administratieve implementatie, normenkader SJH, Fries kwaliteitskader, memo complementaire ondersteuning, uitwerkingsnotitie profiel H
- Praktijkboekje SJH

Benader je eigen lokale implementatie coördinator als je vragen hebt

De gemeentelijke toegang (het gebiedsteam) (1)

Basisfuncties (landelijk vastgelegd)

- Aandacht voor veilige leefomgeving
- Tijdig signaleren van de vraag (werk “outreaching” en investeer in preventie)
- Zorg voor vindbare, toegankelijke hulp en voer goede triage uit
- Handel met brede blik
- Zet in op leren en verbeteren

De gemeentelijke toegang (het gebiedsteam) (2)

Cruciale taken voor gebiedsteam:

- Vul ***vraagverheldering*** in (indien noodzakelijk samenhangende diagnose of verklarende analyse);
- Bepaal de ***ondersteuningsbehoefte***;
- Gebruik Friese model ***ondersteuningsplan*** en vul format volledig in;
- Maak duidelijke afspraken over ***procesregie en casusregie***.
- *Procesregisseur zorgt voor heldere afspraken over de regie op de uitvoering. De operationele sturing van het hulpverlenings- behandel- of ondersteuningsproces ligt bij de casusregisseur.*

Verwachtingen over jullie afwegingen

- Gebruik de landelijke richtlijnen die van toepassing zijn samen met het regionale en formele afwegingskader bij beslissingen over verwijzingen
- Werk vanuit de bedoeling: kijk naar de achterliggende hulpvraag en maak afweging of specialistische jeugdhulp wel noodzakelijk is
- Aard van de hulpvraag in combinatie met vorm van de in te zetten specialistische jeugdhulp bepaalt het te kiezen profiel (niet het tarief)
- Normenkader biedt richtlijnen en kader: het is alleen geen blauwdruk of handleiding: je eigen afwegingen en redelijkheid moeten ook een rol spelen

Bepalen van passende jeugdhulp

- Het is belangrijk om goed onderzoek te doen. Afhankelijk van de complexiteit van de hulpvraag krijgt dat onderzoek vorm;
- Wees kritisch op je eigen mogelijkheden: wat kun je wel, wat kun je niet en wat kun je beter niet doen?
- Denk na of je deskundigheid en expertise moet toevoegen om tot goede afwegingen te komen en regel die aanvullende expertise dan;
- Maak de noodzakelijke afwegingen en gebruik het regionale kader, het formele kader en vooral de landelijke richtlijnen. Een goede verwijzing vraagt om inzicht in oorzaak en gevolg van problematiek mede in relatie tot gedragingen die zichtbaar zijn.

Regionale kader: het ordeningsprincipe

- We hanteren in Friesland het zogenoemde opvoedingskwadrant: alleen in geval er sprake is van opvoedingscrisis of opvoedingsnood, kan specialistische jeugdhulp ingezet worden. Wanneer er sprake is van opvoedingsspanning kan complementaire ondersteuning passend zijn.
- Matched care of first time right is het uitgangspunt: rekening houdende met problematiek zetten we direct passende hulp in (lichte hulp als dat mogelijk is, zware hulp als dat nodig is)
- We zetten altijd eerst in op hersteltrajecten: ontwikkelingsgerichte afwegingen
- Inzetten van zo goedkoop mogelijke hulp is niet de eerste afweging die we maken

Complementaire ondersteuning (1/3)

Alle laagdrempelige vormen van hulpverlening en coaching.

Voorbeelden hiervan zijn:

- (Sociale) weerbaarheid en positief zelfbeeld
- Sociale vaardigheden
- Lichte opvoedvragen
- Rouwverwerking
- Lichte agressieregulatie-problemen
- Lichte stress, angst en paniek problemen
- Verzuim of motivatieproblemen (school)
- Creatieve therapie, psychomotorische therapie

Complementaire ondersteuning (2/3)

De gebiedsteams maken de afweging of complementaire ondersteuning nodig is. Deze complementaire ondersteuning wordt per gemeente georganiseerd. Ook bij afweging over complementaire ondersteuning blijft de jeugdhulpplicht vanuit de Jeugdwet van toepassing.

Voor 2023 is er een overbruggingsovereenkomst georganiseerd waarin er afspraken zijn gemaakt met de jeugdhulpaanbieders die complementaire ondersteuning bieden.

Complementaire ondersteuning (3/3)

Per 1 januari 2024 hebben gemeenten dit lokaal georganiseerd. Alleen de gemeentelijke verwijzer kan complementaire ondersteuning toekennen!

Onderstaande kaders worden vanaf 2023 gehanteerd:

- Hanteer de gestelde scope;
- Gebruik het ordeningsprincipe (van dia 8) ;
- Gebruik de korte toets;
- Er wordt geen beschikking afgegeven (het betreft geen individuele voorziening, hierdoor is de inzet van PGB niet mogelijk);
- Er is geen volledig ondersteuningsplan nodig;
- De tarieven die gehanteerd worden bij het inzetten van de complementaire ondersteuning liggen lager dan de laagste intensiteit van Profiel A.

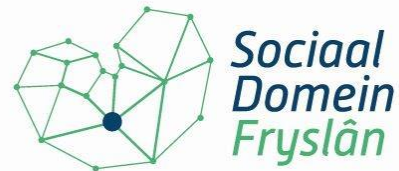

Kaders specialistische jeugdhulp

- Onderzoek welke gemeente verantwoordelijk is (woonplaatsbeginsel)
- Stel vast wat de eigenlijke hulpvraag van de jeugdige en/of ouders is
- Onderzoek of de Jeugdwet van toepassing is
- Breng beperkingen/problematiek in kaart (inclusief tijdslijn, ingezette ondersteuning, hulp of behandeling en bereikte resultaten)
- Bepaal welke ondersteuning nodig is
- Onderzoek eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen jeugdige/gezin
- Onderzoek mogelijkheid gebruik te maken van voorliggende voorzieningen
- Onderzoek mogelijkheden om gebruik te maken van algemene voorzieningen (en complementaire ondersteuning)
- Heeft ZIN voorkeur of PGB
- Als PGB wordt gevraagd, beoordeel dan of aan voorwaarden om PGB te kunnen inzetten wordt voldaan

Hulpmiddel: Ondersteuningsplan

- Alle Friese gemeenten gebruiken het Friese ondersteuningsplan: jullie ook?
- Waar nodig kan het ondersteuningsplan worden uitgebreid met een veiligheidsplan of toekomstplan. Ook daarover is afgesproken dat alle Friese gemeenten deze plannen gebruiken.
- Het invullen van een veiligheidsplan is verplicht wanneer er zorgen zijn over de veiligheid van de jeugdige.
- Het invullen van een toekomstplan is verplicht bij specialistische jeugdhulp voor jeugdigen vanaf 16,5 jaar als verwacht wordt dat deze hulp ook na het 18^e levensjaar doorloopt.
- Formats van de genoemde plannen zijn te vinden op www.friesejeugdhulp.nl .

Het bekostigingsmodel specialistische jeugdhulp

	< Profiel:	Looptijd:	Toewijzingsduur:
Ambulante Specialistische Jeugdhulp			
Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp	A	9 maanden	12 maanden
Meervoudige Specialistische Jeugdhulp	B	12 maanden	18 maanden
Complexe problematiek	C	12 maanden	18 maanden
(Zeer) Complexe en intensieve problematiek	D	12 maanden	18 maanden
Begeleiding en ondersteuning	E	9 maanden	12 maanden
Dagopvang	F	12 maanden	18 maanden
Dagbehandeling specialistische jeugdhulp	G	12 maanden	18 maanden
Residentiële specialistische jeugdhulp	H	9 maanden	12 maanden
Logeren	I		12 maanden
Randvoorwaarden	J	<i>Afhankelijk van intensiteit</i>	12 maanden

Opvallende profielen uitgelicht

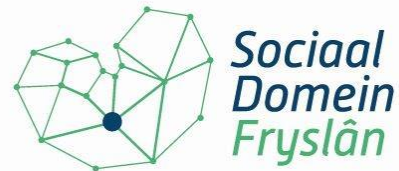
- Profielen C en D:
- Het onderscheid tussen de Profielen C & D zit in de intensiteit van het traject (*aantal keren p.w. dat hulpverlener/behandelaar beschikbaar is*) en niet zozeer in het product.

Voorbeelden: dit betekent dat IAG en FACT trajecten of onder profiel C of onder profiel D kunnen vallen. MST trajecten vallen in principe onder profiel D. Profiel C is specifiek voor interventies in het gezinssysteem.

- Profiel H:
- Alle open en gesloten behandelgroepen vallen onder Hoogspecialistische Jeugdhulp.
- Alle overige residentiële behandelingen vallen onder profiel H

- Profiel J:
- Bij Multidisciplinaire Diagnostiek gaat het om brede, meerzijdige diagnostiek gericht op het gezin en/of meervoudige problematiek en om **zowel** gezinsobservaties als kind observaties, testen, invullen van vragenlijsten en gesprekken om zo te kunnen bepalen wat passende hulp is. (Alleen een intelligentietest valt dus niet onder profiel J)
- Bij Laag frequent contact kun je bijvoorbeeld denken aan de waakvlamfunctie
- Nazorg is doorgaans gerelateerd aan de oorspronkelijke hulpvraag en heeft een beperkte duur.

Verwijzer bepaalt profiel en formuleert resultaten

- Kijk wat best passende profiel is bij de vastgestelde ondersteuningsbehoefte specialistische jeugdhulp
- Maak de algemeen geformuleerde resultaten voor de individuele casus concreter en vertaal ze 'smart'
- Je beoordeelt of jeugdhulpaanbieder resultaten voldoende heeft vertaald in doelen
- Samen met jeugdige en gezin bespreek je wanneer jullie samen resultaten en doelen monitoren; deze afspraken leg je vast in het ondersteuningsplan

Jeugdhulpaanbieder stelt intensiteit voor en formuleert doelen

Sociaal
Domein
Fryslân

- Resultaten worden door de jeugdhulpaanbieder in overleg met de jeugdige vertaald in doelen
- Keuze voor intensiteiten ligt bij de jeugdhulpaanbieder (na overleg met de verwijzer).
- Intensiteiten zijn geen voorschrift voor in te zetten uren. Per profiel zijn twee intensiteiten als referentie uitgewerkt. Voor die intensiteiten is aangegeven hoeveel inzet van wie, het uitgangspunt is voor het tarief van die intensiteit. De referentie intensiteiten kunnen gebruikt worden als basis voor een beoordeling of een voorstel c.q. keuze voor een intensiteit reëel wordt gevonden.
- De beschikbare profiel intensiteit combinaties vormen de reikwijdte van het afwegingskader. Liever geen afwijkende afspraken (maatwerk).

Over de toepassing van het bekostigingssysteem (1)

Stapeling (verticaal en horizontaal)

- PIC's specialistische jeugdhulp kunnen gecombineerd worden met voorzieningen uit andere percelen, maar ook met andere PIC's specialistische jeugdhulp. Dit noemen we verticale stapeling (zie normenkader en praktijkboekje)
- In uitzonderingsgevallen kan binnen hetzelfde profiel gekozen worden voor opvolgende inzet van hetzelfde profiel met een lagere of hogere intensiteit. Hierbij is geen garantietermijn van toepassing. Dit noemen we horizontale stapeling.
- Van uitzonderingsgevallen is sprake als de gestelde resultaten (nog) niet behaald zijn, ondanks de inzet van alle partijen. Er kan besloten worden dat er nog noodzaak is om de inzet van specialistische jeugdhulp voort te zetten.

Over de toepassing van het bekostigingssysteem (2)

Herstel of duurzaam

- Vanaf 1 januari 2023 wordt bij nieuwe trajecten, altijd eerst gekozen voor Herstel (een einddatum en een tarief dat in twee termijnen betaalbaar wordt gesteld), omdat we kiezen voor een ontwikkelingsgerichte benadering van hulpvragen
- Afhankelijk van de casuïstiek dient een hersteltraject minimaal 6 maanden te duren. Na die termijn kan besloten worden om een Duurzaam traject in te zetten.
- Bij (her)beoordeling van lopende trajecten naar de nieuwe systematiek, dient te worden gekeken of de juiste afwegingen omtrent Herstel of Duurzaam zijn gemaakt.

Over de toepassing van het bekostigingssysteem (3)

Garantietermijn

- Wanneer na afsluiten van een traject, binnen zes maanden opnieuw voor dezelfde problematiek voor dezelfde jeugdige, een traject specialistische jeugdhulp wordt aangevraagd, geldt de garantietermijn (de jeugdhulpaanbieder vervolgt de hulp, maar vraagt daarvoor geen PIC aan)
- De garantietermijn gaat lopen als er daadwerkelijk een 'stop zorg' bericht is verzonden en geaccordeerd. De garantietermijn is direct gekoppeld aan de gestelde resultaten en doelen voor de hulp (deze zijn niet voldoende duurzaam behaald)
- Belangrijk is dat er reële en navolgbare resultaten worden geformuleerd

Over de toepassing van het bekostigingssysteem (4)

70/30 Financiering

- Op casusniveau vindt ook in het nieuwe systeem evaluatie op inhoud plaats van resultaten en doelen. Deze evaluatie (*ook als deze negatief uitvalt*) kan geen financiële consequenties hebben.
- Op niveau van de Jeugdhulpaanbieder vindt door Sociaal Domein Fryslân (Contractmanagement) aan de hand van de verzamelde gegevens wel een gesprek plaats over de bereikte resultaten en eventuele financiële consequenties. Het gaat dan om alle casuïstiek waar deze Jeugdhulpaanbieder bij betrokken is.
- Het Gebiedsteam en de Gecertificeerde Instellingen kunnen gebruik maken van de Escalatieladder (*kwaliteitskader*) om te signaleren dat gestelde resultaten en doelen opvallend vaak niet worden behaald.

Over 'Wonen in Friesland'

- Vanaf 1 januari 2023 is 'Wonen in Friesland' een eigen perceel waarin de vroegere verblijfsvoorzieningen zijn onder gebracht.
  - Een uithuisplaatsing is een zeer ingrijpende maatregel en dat laadt elke afweging die gemaakt wordt!
  - Uitgangspunt is perspectief biedend wonen
  - We kennen een graduele opbouw in het keuzemodel binnen 'wonen in Friesland': eerste optie is pleegzorg (dat is een ander perceel!), gevolgd door gezinshuiszorg, daarna kleinschalige voorzieningen en dan leef- of behandelgroepen. Iedere vorm binnen 'Wonen in Friesland' heeft eigen (kwaliteits)criteria
- Stapelen met specialistische jeugdhulp kan als verwijzer dat noodzakelijk vindt

De woonvormen in Wonen

Woonvormen	Zorgvorm	Leeftijden	Doelgroep
Kleinschalige woonvoorziening (KVV)	Plus	16 tot 18 jaar	Jeugdigen met beschadigde ervaringen, complexe problematiek, hoge zorgzwaarte en behoeften (mate van begeleiding en behandeling) en lage responsiviteit (gedragsproblematiek)
	Perspectief	16 tot 18 jaar	Jeugdigen met hoge zorgzwaarte en behoeften (mate van begeleiding en behandeling) en lage responsiviteit (gedragsproblematiek)
Kamertraining (centra)	Woonvorm begeleid wonen	16 tot 18 jaar	Jeugdigen met middelhoge zorgzwaarte en behoeften, bv uitstroom KVV
Gezinshuis	Intensief	8 tot 21 jaar	Jeugdigen met hoge zorgzwaarte en behoeften (mate van begeleiding en behandeling) en lage responsiviteit (gedragsproblematiek)
	Regulier	6 tot 21 jaar	Jeugdigen met middelhoge zorgzwaarte en behoeften (mate van begeleiding en behandeling) en lage responsiviteit (gedragsproblematiek)
Ouder en kind voorziening	woonvorm voor gezinnen en/of (aankomende) tienerouders	-9mnd tot 18 jaar	Jeugdigen waarbij ernstige zorgen zijn rond het aankomend ouderschap omdat niet voorzien is in de basisvoorwaarde van onderdak, verzorging en veiligheid Ouders waarbij ernstige zorg is of de aankomende ouders kunnen voorzien in een stabiel en 'goed genoeg' ouderschap en er ernstige twijfel is over de ontwikkeling en veiligheid van de Jeugdige

Kaders Wonen in Friesland

- Uithuisplaatsing is in principe altijd vooraf gegaan door de inzet van een ambulant traject
- Bij uithuisplaatsing in vrijwillig kader: hanteer richtlijn uithuisplaatsingen: richtlijnenjeugdhulp.nl/uithuisplaatsing/
- GT/GI maakt inschatting welke voorziening beste aansluit bij situatie van de jeugdige: first time right principe en zo thuis mogelijke oplossing

Wat verder nog handig is om te weten

Nut en noodzaak beschikbaarheidswijzer

- Het doel van de beschikbaarheidswijzer is om inzicht te krijgen in het Friese zorglandschap (*sociale kaart*) en de actuele wachttijden per Jeugdhulpaanbieder.
- Verwijzers kunnen gebruik maken van de Beschikbaarheidswijzer om na te gaan hoelang de wachttijd voor Jeugdhulp bij die Jeugdhulpaanbieder is. Eventueel kan er dan door de informatie uit de Beschikbaarheidswijzer voor een alternatieve Jeugdhulpaanbieder gekozen worden als de wachttijd te lang is.

www.beschikbaarheidswijzer.nl

Wat verder nog handig is om te weten

Hoofd en onderaannemerschap (1)

Het is goed mogelijk dat bij een traject meerdere Jeugdhulpaanbieders betrokken zijn.

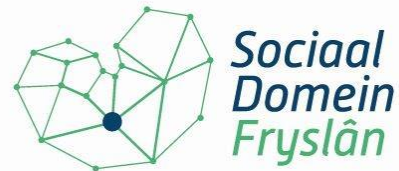
Er moet altijd een hoofdaannemer worden aangewezen. Dat is degene die de kritieke zorgtaken uitvoert. Het gaat dan om:

- Een zorgvuldig, passend hulpverleningstraject;
- Het (doen) verzorgen van een diagnostisch onderzoek;
- Het opstellen van een hulpverlenings- of behandelplan;
- Zorgen voor de integraliteit van het traject (samenhang, gerichtheid op alle betrokken leden gezin (systeemoriëntatie) en volledigheid);
- Aanspreekpunt zijn voor complete hulpverleningstraject voor het gezin, de verwijzer, verantwoordelijke gemeente en voor SDF.

De hoofdaannemer kan niet enkel en alleen de administratieve taken uitvoeren, maar dient ook daadwerkelijk actief betrokken te zijn bij de uitvoering van de Jeugdhulp.

Hoofd en onderaannemerschap (2)

- De hoofdaannemer moet altijd gecontracteerd zijn door SDF. Een onderaannemer kán gecontracteerd zijn. Is dat het geval dan weet je zeker dat deze jeugdhulpaanbieder voldoet aan de door ons gestelde kwaliteitseisen. Is de onderaannemer niet gecontracteerd, dan is de hoofdaannemer verantwoordelijk dat deze onderaannemer aan de gestelde kwaliteitseisen voldoet. Het is verstandig om dit in die gevallen expliciet aan de hoofdaannemer te vragen en te laten bevestigen.
- Hoofd- en onderaannemer kunnen binnen één PIC verschillende taken hebben, maar het kan ook gaan om de verdeling van taken die gekoppeld is aan gestapelde PIC's.
- Het berichtenverkeer verloopt altijd uitsluitend via de hoofdaannemer.
- In het ondersteuningsplan kan (en dat is waarschijnlijk in een aantal gevallen gegeven de complexiteit van de casuïstiek die speelt, verstandig) worden aangegeven welke taken hoofd- en welke taken de onderaannemer uitvoert.
- Bij evaluatie of voortgangsgesprekken met de procesregisseur zijn zowel de hoofd- en de onderaannemer aanwezig

Herbeoordeling of conversie SJH en wonen

Trajecten bij in 2023 weer gecontracteerde partijen

- Zorg voor omzetting naar nieuwe bekostigingsstyeem op een natuurlijk moment, maar in ieder geval voor 1 januari 2024

Trajecten bij in 2023 niet meer gecontracteerde partijen

- Begin in oktober 2022 al met een inschatting of de mogelijke inzet van die jeugdhulpaanbieder in 2023 nog noodzakelijk en handig is
- Duurzame trajecten worden in de loop van 2023 (voor 1 juli) her-beoordeeld en ondergebracht bij een wel gecontracteerde jeugdhulpaanbieder in de nieuwe systematiek
- Herstel trajecten zo veel mogelijk laten uitdienen

Onze afsluiter

Als verwijzer heb je dé centrale plek in het toepassen/gebruik van ons bekostigingssysteem en daarmee een cruciale positie voor het realiseren van de visie en uitgangspunten.

Tot slot

- Vragen? Mail naar inkoop2022@sdfryslan.nl
- Kijk voor alle informatie en de antwoorden op vragen op www.friesejeugdhulp.nl

